

Uudistuva omistajuus maaseudun yrityksissä – kohti kasvua, jatkuvuutta ja uusia mahdollisuuksia

12.10.2026

Maaseudun yritysten tulevaisuus rakentuu ennakkoinnille

Omistajanvaihdos on yrityksen strateginen vaihe, joka voi toteutua monin eri tavoin. Sukupolvenvaihdoksen lisäksi kyse voi olla esimerkiksi yrityskaupasta, liiketoiminnan myynnistä tai omistuspohjan uudistamisesta. Huolellisesti valmisteltu omistajanvaihdos turvaa yritystoiminnan jatkuvuutta ja luo edellytyksiä liiketoiminnan uudistumiselle, kasvulle ja kehitymiselle.

Monet maaseudun yritykset ovat lähivuosina tilanteessa, jossa omistajanvaihdos tulee ajankohtaiseksi. Samaan aikaan yritysten toimintaympäristö muuttuu hyvinkin nopeasti. Yrityksiltä edellytetään kykyä uudistua, kehittää toimintaansa ja vastata asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin. Omistajanvaihdokseen valmistautumista ja myyntikunnon tavoittelemista onkin perusteltua tarkastella osana yrityksen strategista kehittämistä ja tulevaisuuden suunnittelua, ei muusta toiminnasta irrallisena tapahtumana tai pakollisena pahana.

Tätä näkökulmaa edistää Euroopan unionin osarahoittama UOMA – Uudistuva omistajuus maaseudun yrityksissä -hanke, jonka tavoitteena on vahvistaa maaseudun yritysten jatkuvuutta, kasvua ja uudistumista sekä kehittää uusia toimintamalleja omistajanvaihdosten tueksi.

Omistajanvaihdos puheeksi hyvissä ajoin

Useimmille yrittäjille tilitoimisto on pitkäaikainen ja säännöllinen asiantuntijakumppani. Taloushallinnon ammattilaisilla on hyvä käsitys yrityksen nykytilasta, investoinneista sekä tulevaisuuden näkymistä.

UOMA-hankkeessa halutaan vahvistaa tilitoimistojen roolia osana omistajanvaihdosten ekosysteemiä. Tavoitteena on lisätä tilitoimistojen valmiuksia tunnistaa yrityksen jatkuvuuteen liittyviä kysymyksiä, ottaa omistajanvaihdos puheeksi asiakkaidensa kanssa ja ohjata yrittäjiä tarvittaessa yritysneuvojen ja -välittäjien pakeille.

Hankkeessa järjestetään tilitoimistoille suunnattuja tilaisuuksia ja webinaareja sekä tuotetaan käytännönläheisiä materiaaleja, jotka tukevat omistajanvaihdoksiin liittyvien keskustelujen käynnistämistä. Näin yrittäjien tukena oleva asiantuntijaverkosto vahvistuu ja omistajanvaihdoksista voidaan keskustella entistä varhaisemmassa vaiheessa.

Kun yrityksen jatkuvuutta ryhdytään suunnittelemaan ajoissa, yrittäjälle jää enemmän aikaa valmistautua tulevaan ja hyödyntää erilaisia asiantuntijapalveluita. Samalla voidaan tunnistaa kehittämiskohteita, jotka parantavat yrityksen myyntikuntoa ja vahvistavat sen tulevaisuuden näkymiä, jolloin myös uusi omistaja saa valmiimmat lähtökohdat kasvun kehittämiseen omistajanvaihdoksen jälkeen.

Jos itse ostaisit yrityksesi, mihin kiinnittäisit huomiota?

Yrityksen myyntikunto on yksi uudistuvan omistajuuden keskeisistä teemoista. Se ei tarkoita vain valmistautumista yrityksen myyntiin, vaan ennen kaikkea yrityksen jatkuvaa kehittämistä. Hyvä myyntikunto tekee yrityksestä ostajalle houkuttelevamman, tukee kannattavuutta ja arvon kasvua sekä helpottaa mahdollista myyntiprosessia.

Yrityksen myyntikunnon tarkastelu lähtee yksinkertaisesta mutta tehokkaasta kysymyksestä: oletko oikeasti myymässä yritystä? Jos vastaus on epäröivä, pohdi syitä, mistä se voisi johtua. Miten ajankohtaisia yrityksen tuotteet ja palvelut ovat? Millaista yrityksen liikevaihdon kehittyminen on ollut viime vuosina? Millaisia ovat toimialan ja yrityksen tulevaisuuden näkymät? Löytyvätkö yrityksen tärkeät tiedot, toimintatavat ja asiakassuhteet muualtakin kuin yrittäjän omasta päästä?

Näiden kysymysten ja pohdintojen tueksi SEAMKissa on kehitetty Yrityksen Ostokatsastus, joka auttaa yrittäjää tarkastelemaan yritystään ostajan näkökulmasta. Ostokatsastus toimii ennakkotarkastuksena yritykselle. Se auttaa tunnistamaan vahvuuksia, riskejä ja kehittämiskohteita ennen kuin itse omistajanvaihdos tulee ajankohtaiseksi. Tarkoituksena ei ole arvioida, onko yritys valmis myytäväksi juuri tällä sekunnilla, vaan tunnistaa niitä vahvuuksia ja kehittämiskohteita, jotka voivat vaikuttavaa yrityksen jatkuvuuteen, arvoon sekä houkuttelevuuteen, ja näin voidaan lähteä kunnostamaan yrityksen myyntikuntoa.

Yhteisöomisteisten yritysten uudistumista hallitustyöskentelyllä

Pienimmillä paikkakunnilla yhteisöjen toteuttama yritystoiminta on osoittautunut tärkeäksi. Sen merkitys kasvaa etenkin väestön ikääntyessä, maaseudun väen vähetessä ja palvelutarpeen kasvaessa. Yhteisöomisteiset yritykset voivat paikata markkinaehtoisen yritystoiminnan ja julkisten palvelujen aukkoja.

Tässä työssä ratkaiseva rooli on yhteisöomisteisten yritysten hallituksella. UOMA-hankkeessa tästä kokonaisuudesta vastaa Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, joka kehittää yritysten hallitustyötä ja strategista johtamista. Tavoitteena on vahvistaa yritysten uudistumiskykyä, toiminnan jatkuvuutta sekä hallitusten valmiuksia yhdistää liiketoiminnalliset tavoitteet yhteisön tarpeisiin. Työn tueksi hankkeessa tuotetaan käytännönläheinen opas, hallituksen itsearviointityökalu sekä yritysneuvojille suunnattuja materiaaleja, joiden avulla yhteisöomisteisia yrityksiä voidaan kehittää pitkäjänteisesti ja turvata niiden merkitys paikallisen elinvoiman, palveluiden ja työpaikkojen rakentajina.

UOMA – Uudistuva omistajuus maaseudun yrityksissä

UOMA – Uudistuva omistajuus maaseudun yrityksissä on valtakunnallinen kehittämishanke, jonka tavoitteena on vahvistaa maaseudun yritysten uudistumista, kasvua ja jatkuvuutta tukemalla onnistuneita omistajanvaihdoksia sekä kehittämällä yritysten myyntikuntoa, omistajanvaihdoksen jälkeistä kasvua ja yhteisöomisteisten yritysten hallitustyöskentelyä.

Hankkeen pää toteuttajana toimii Seinäjoen ammattikorkeakoulu yhteistyössä Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin kanssa. Hankkeen toteutusaika on 30.11.2028 saakka, ja se on Euroopan unionin osarahoittama. Hankkeessa mm. tuotetaan avoimesti hyödynnettäviä verkkotyökaluja, oppaita, materiaaleja ja toimintamalleja yrittäjien, yritysneuvojen, tilitoimistojen ja muiden maaseudun yrityspalvelutoimijoiden käyttöön.

Tutustu hankkeeseen: [Uoma](#)**Annastiina Lääveri**

Asiantuntija, TKI

SEAMK

Aila Hemminki

Asiantuntija, TKI

SEAMK

Juha Tall

Asiantuntija, TKI

SEAMK

Anmari Viljamaa

Tutkijayliopettaja

SEAMK

Kirjoittajat toimivat asiantuntijoina UOMA – Uudistuva omistajuus maaseudun yrityksissä -hankkeessa. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama.